
J E L E N T É S

„Hogyha majd belekerül a történelemkönyvekbe, akkor mondhassam, hogy itt voltam”

A 2026. április 10-i Rendszerbontó Nagykoncerten végzett kutatás legfontosabb eredményei

*A 18–29 éves résztvevők motivációi, politikai részvétel-felfogása és a skandálások megítélése —
kvalitatív és kvantitatív kutatás eredményei*

K U T A T Á S V E Z E T Ő

Déri András, PhD

A J E L E N T É S K É S Z Í T Ő I

Déri András · Turda Luca · Szabó Andrea

D O I

<https://doi.org/10.21862/kut.jel.nagykoncert.2026.BUD.ELTE>

B u d a p e s t · 2 0 2 6 . j ú n i u s 1 7 .

ELTE | PPK

1. Bevezető megjegyzések

Jelen kiadvány egy átfogó kutatási projekt keretében megvalósult adatfelvétel elsődleges eredményeit összegző jelentése. A 2025 óta zajló kutatássorozatunk célja annak megértése, miként alakul a fiatalok politikai részvétellel kapcsolatos attitűdje, és ebben a folyamatban milyen szerepet játszanak a populáris kultúra ágensei, közegei, valamint a különböző kulturális termékek. Állításunk szerint a fiatalok körében népszerű zenekarok és előadók (egy részének) közéleti-politikai megnyilvánulásai nem csupán alternatív mobilizációs csatornaként funkcionálnak, hanem alapjaiban írják felül és strukturálják át a politikai részvételtől alkotott klasszikus, intézményközpontú elképzeléseket. Ezen tendenciák szimbolikus és nagyon is gyakorlati tetőpontja a 2026-os parlamenti választásokat két nappal megelőző *Rendszerbontó Nagykoncert* volt, amelynek helyszínén kutatócsoportunk – számos önkéntessel kiegészülve – vegyes, kvalitatív és kvantitatív módszertanú empirikus kutatást végzett.

2. Módszertani megjegyzések

A saját anyagi forrásból finanszírozott empirikus adatfelvételre 2026. április 10-én, a parlamenti választásokat két nappal megelőzően került sor a budapesti Hősök terén és környékén.¹ A terepmunka során 13 önkéntes kutatópáros – azaz összesen 26 fő² – végzett lekérdezést a nemzetközi tüntetésekkutatások (protest survey) módszertanát követve. A helyszínen előre kijelölt térszakaszokon, alapvetően kiválasztással, valamint nem- és kor szerinti kvótázás (férfi/nő; 18–24/25–29) technikájával.

Összesen 50 rövid, ötperces interjú készült a koncertet megelőző időszakban³, 15:40 és 16:10 között. Emellett az önkéntesek lekérdeztek 111 darab rövid, ún. on-the-spot kérdőívet, továbbá kiosztottak olyan QR-kódos szórólapot, amely egy valamivel hosszabb online kérdőív megválaszolására ösztönzött. 24 óra alatt, amíg a kérdőív nyitva volt, 60-an éltek a lehetőséggel. Összességében tehát egy 171 főből álló kvantitatív adatbázis elemzésére is lehetőség nyílik (a minta megoszlását nemek, életkori csoportok és állandó lakhely szerint, lásd 1. ábrát).

¹A koncert szervezői tájékoztatást kaptak a kutatásról. Az adatfelvétel a kutatásetikai normák és szabályok betartásával készült, az ELTE PPK Kutatásetikai Bizottságának 0278/2026 számú kutatásetikai engedélyével rendelkezik.

²Nagyon köszönjük az ELTE PPK és ÁJK képzésein tanuló önkénteseinknek az értékes, magas színvonalú és nélkülözhetetlen segítségüket. Az önkéntesek listája a gyorsjelentés végén található.

³Ebből 47 dolgozható fel. Két interjú nem hallható egy fő pedig 29 éven felüli.

Az egyes minták megoszlása nemek, életkori csoportok és állandó lakhely szerint (%)

	Férfi	Nő	18–24 éves	25–29 éves	Budapest	Megyei jogú város	Város	Község
Interjúk	51	49	74	34				
On-the-spot kérdőívek	44	56	70	30	54	19	15	12
Online kérdőívek	36	64	81	19	47	5	36	12

Forrás: Rendszerbontó Nagykoncert kutatás, ELTE PPK, kutatásvezető: Déri András

A készítéshez használt program: Datawrapper

1. ábra. A három minta megoszlása szociodemográfiai szempontok szerint (%)

A vizsgált minták jellegükből adódóan strukturálisan önszelektáltak, hiszen egy (az adatfelvétel idején) ellenzéki tömegrendezvény közönségéből származnak. Ebből következően az eredmények nem tekinthetők reprezentatívnak a teljes hazai 18–29 éves populációra nézve, hanem ennek a közönségnek a véleményegyüttesét, attitűdmintázatait és reflexióit mutatják be.

Fontos megjegyezni, hogy a koncertek csúcsidőszaka előtt készültek az interjúk, így a résztvevők heterogenitását is csak az ebben az időszakban jelen lévőkre nézve fedti le a minta. Az egyre sűrűsödő tömeg és a hangos zene miatt az önkénteseknek a terepmunkát 17:00 órakor egységesen be kellett fejezni.

Az alábbi jelentésben az egyes témaköröket kvalitatív és kvantitatív szempontból is jellemezzük. A feldolgozásra kerülő források tehát személyes, helyben készült interjúk, személyes, helyben készült kérdőívek és online kérdőívek.

3. Részvételi motivációk és mintázatok

A válaszadók megfogalmazott motivációi három, többségében egymást átfedő blokkba rendezhetők. Az empirikus adatok alapján a tipikus válaszok reflexiója nem egyetlen okot jelöl meg, hanem a résztvevők diskurzusaiban a tudatos politikai elhatározás, a populáris kulturális koncertélmény, valamint a kollektív közösségkeresés dimenziói egymást erősítve, integráltan jelennek meg.

3.1. Politikai motiváció és a rendszerváltás várása

A leggyakrabban hivatkozott elem a fennálló kormányzati rendszer leváltására irányuló kimondott szándék, valamint a kollektív „rendszerváltó hangulat” közvetlen megtapasztalása iránti igény. A narratívákban kiemelt jelentőséggel bír a „16 év” kormányzás. A megkérdezettek jelentős része a tartós, egybefüggő kormányzati ciklusok kontextusában megélt politikai fásultságot és apátiát emelte ki (pl.: „*aktív életem alatt csak ezt láttam*”). Ez a szubjektív frusztrációs érzés a reflexiókban több esetben erős összefüggést mutatott egyfajta kényszerű emigrációs forгатókönyvvel, amelyet az interjúalanyok egy esetleges kormánypárti választási győzelem esetén helyeztek kilátásba.

„Igazából eléggé meguntam azt, hogy az aktív életem alatt csak a Fidesz kormányát tapasztaltuk meg, és ez egy jó megnyilvánulása szerintem annak, hogy nem szeretjük a kormányt.”⁴

— 23 éves férfi

3.2. Élmény, koncert, közösség

A fellépők, az ingyenes koncert és a fesztiváljellegű line-up önállóan és politikai motívummal kombinálva is megjelenik. Több válaszadó kifejezetten a kettő összekapcsolódását emelte ki. Sokaknál a baráti társaság vonzereje volt kiemelt motiváció, de ez nem helyettesítette, hanem kiegészítette a politikai motivációt. Néhány interjúalanyunknál ezzel együtt a politikai motívum minimális volt – ők barátok hívására, kíváncsiságból, hangulatért jöttek.

„Kellemeset összekötjük a hasznossal, szórakozunk egy jót, és kiállunk amellett, amit gondolunk a politikai színtéren.”

— 20 éves nő

3.3. „Történelmi pillanat” érzete

Több válaszadó azért jött ki, hogy megtapasztalja a tömeg méretét és a közös kiállást. Néhány interjúban a rendszerváltáshoz hasonlítás explicit módon megjelent; a megszólalók a saját jelenlétüket utólag elmesélhető eseményként fogalmazták meg.

„A fő oka az igazából az volt, hogy nagyon szerettem volna megtapasztalni, hogy milyen az, amikor ennyi ember ugyanazt akarja, és egy kicsit átérezzem azt a rendszerváltás hangulatot, ami remélem, hogy vasárnap is meglesz.”

— 27 éves nő

„Az, hogyha majd belekerül a történelemkönyvekbe, akkor mondhattam, hogy itt voltam.”

— 18 éves nő

Az erősen politizált motivációk mellett azonban megjelent a gyengén elköteleződő résztvevő képe is, azaz fontos jelezni, hogy bizonyosan nem minden résztvevő volt politikailag motivált:

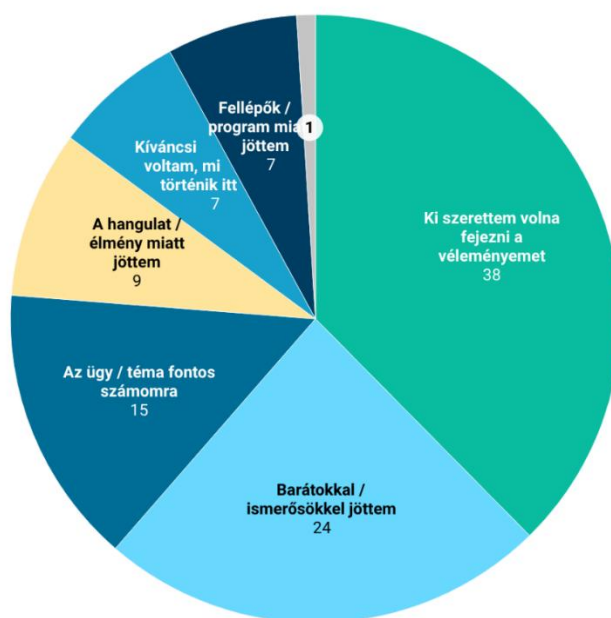
⁴Szó szerinti idézetek. Az esetleges nyelvhelyességi hibákat nem javítottuk.

„Igazából nem volt jobb dolgom, unatkoztam volna otthon.”

— 21 éves férfi

A kérdőíves kutatás során 8 opció közül választhattak a kérdezettek a részvételi motivációk tekintetében. A második ábra jelzi, hogy leginkább a (politikai) vélemény kifejezése motiválta a megjelenteket (38%), amit az is kiegészít, hogy minden hetedik kérdezett kifejezetten az ügy, a téma, azaz a rendszerbontás miatt látogatott el a koncertre. Miután azonban fiatalokról van szó, semmi csodálkozni való nincs abban, hogy a barátok, ismerősök, a hangulat és a fellépők is motiválták őket. E tekintetben a kvalitatív és a kvantitatív kutatási láb eredményei maximálisan összecsengenek.

Motivációk - Rendszerbontó Nagykoncert (2026.04.10.) N=171

1 NT, NV

Forrás: Rendszerbontó Nagykoncert kutatás, ELTE PPK, kutatásvezető: Déri András
Created with Datawrapper

2. ábra. Mi az elsődleges oka annak, hogy kilátogatott erre a rendezvényre?

4. A „politikai részvétel” fogalmának értelmezése

A 2025 óta folyó kutatássorozatunk egyik legfontosabb kérdése, hogy a 21. században egy fiatal számára mit jelent a politikai részvétel fogalma. Azok az elméletek, amelyek szigorúan elválasztják egymástól a különböző részvételi formákat, hierarchizálják őket és ezzel együtt standardizálják is azokat, értelmezhetők-e egyáltalán egy 18 év körüli állampolgár számára. Álláspontunk szerint ma már sokkal bonyolultabb, kevésbé tiszta kategóriákban gondolkodnak a

fiatalok, ezért nagyon is fontos látni, hogy egy politikai rendezvényen hogyan fogalmazzák meg saját szavaikkal a politikai részvétel koncepcióját.

4.1. A politikai részvétel minimalista értelmezése: a választásokon való részvétel

A szavazás, mint kötelesség és elérhető eszköz, központi elem volt sok válaszadónál. Többen kifejezetten erre szűkítették a politikai részvétel jelentését; néhányuknál ez a hatástalanság-érzéssel is összefonódott („*nagyon mást nem nagyon tudunk tenni*”). Másoknál az alapvető jelleg értelmezése jelent meg: „*kötelesség*”, „*alap*”, „*minimum*” jelzőkkel. A részvétel hierarchikus elképzelése – a szavazás a küszöb, ennél több az „*extra*” – visszatérő gondolat volt.

„Alapkötelességünk a jogainkkal élni. Az a minimum szerintem, hogy elmegyünk szavazni. Az nem egy ilyen nagyon maximális dolog, amit úristen nagyon kevesen úgy fognak fel, hogy oké, elmegyek.”

— 27 éves nő

4.2. Tájékozódás és párbeszéd

Sokak számára a politikai részvétel kognitív és kommunikációs aktivitást jelent: hírek követése, családi/baráti viták, „kialakult saját vélemény”. Több interjúalany a politikáról való beszélgetést a részvétel részeként említette. A „közéleti érdeklődés” intenzitása a megkérdezettek többségénél magas volt: napi vagy heti szintű politikai beszélgetésekről számoltak be a családdal, barátokkal, gyakran munka- vagy iskolatársakkal. Visszatérő motívum, hogy a részvétel előfeltétele a tájékozottság: több válaszadó kifejezetten elítélően beszélt azokról, akik tájékozatlanul nyilvánítanak véleményt.

„Számomra azt jelenti, hogy tájékozott az ember így általánosságban. Meg mondjuk követ híreket, és beszélget egyébként ismerősökkel.”

— 20 éves nő

Ezen a ponton érdemes megjegyezni, hogy a Rendszerbontó Nagykoncerten megjelent fiatalok politikai és közéleti érdeklődése extrém magas volt. A „protest survey” kutatások szerte a világon azt mutatják, hogy a tüntetésekre és demonstrációkra járók a társadalmak politikai szempontból legbevonódottabb, legaktívabb rétegét képezik. Az azonban, hogy egy politikai üzenetet is hordozó kulturális eseményen a fiatalok körében ekkora legyen a közéleti és/vagy politikai érdeklődés, mint április 10-én, még ezen körülmények között is merőben szokatlannak számít. A kérdőívet kitöltők 80 százalékát, vagy inkább (42%), vagy nagyon érdekelte a politika (39%), ezért az átlag egy 1-től 5-ig terjedő skálán 4,17 pont volt.

Mennyire érdekli Önt a politika? Nemek szerint (N=168) Átlag=4.17; férfi=4.32; nő=4.06)

Forrás: Rendszerbontó Nagykoncert kutatás, ELTE PPK, kutatásvezető: Déri András

Created with Datawrapper

3. ábra. Politikai érdeklődés a Rendszerbontó Nagykoncerten megjelentek körében (1–5 skála)

Összehasonlításképpen, az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Kutatóintézetének kutatói vizsgálták a 2025. október 23-án rendezett két, nagy tömeget megmozgató demonstráció, a Békemenet és a Nemzeti Menet résztvevőinek társadalmi hátterét. Susánszky Pál, Mikecz Dániel és Szabó Andrea jelentése szerint „Politika iránt nagyon érdeklődőnek vallotta magát a Békemenet résztvevőinek majdnem kétharmada (63%) és a Nemzeti Menet résztvevőinek fele (53%)”⁵. Vagyis a Rendszerbontó Nagykoncert 18–29 éves fiataljainak politikai érdeklődése a Nemzeti Meneten megjelentek érdeklődési szintjének felelt meg.

4.3. Tágabb megközelítés: a politikai részvétel aktivista értelmezése

A tüntetésen való részvétel, a közéleti viták folytatása a magánkörnyezetben, a véleménynyilvánítás formái is megjelentek a kutatásunkban. Néhány válaszadónál a politikai részvétel kategóriája gyakorlatilag „minden” közéleti megnyilvánulást lefed.

„Szerintem mindent. A szavazástól, a tüntetéseken részvételtől, akármilyen politikai megnyilvánulás, szerintem az beleszámít ebbe.”

— 19 éves nő

4.4. Pesszimista pragmatizmus és elidegenedés

Két kisebbségi, inkább elutasító álláspont jelent meg a mintában: néhány válaszadó a vélt hatástalansággal indokolta távolságtartását, egy interjúalany pedig a szavazást, mint az egyetlen lehetséges politikai cselekvést említette.

„Tulajdonképpen számomra csak a szavazást jelenti. Tehát, hogy nagyon mást szerintem nem nagyon tudunk tenni.”

— 21 éves férfi

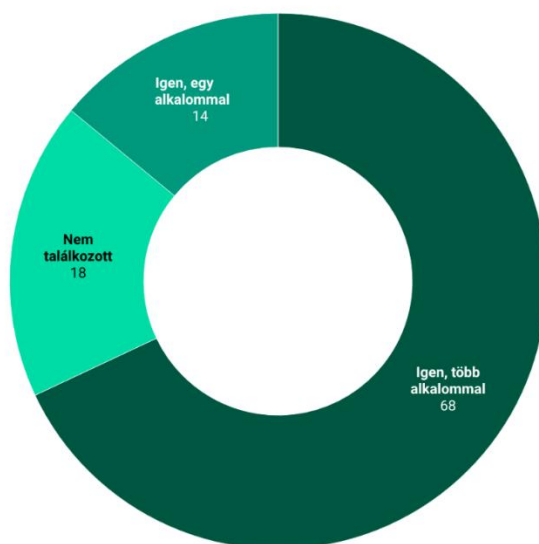
⁵ Susánszky Pál, Mikecz Dániel és Szabó Andrea, *A 2025. október 23-i Békemenet és Nemzeti Menet résztvevőinek szociológiai jellemzői. Gyorsjelentés* (Budapest: ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont, 2025), 6. o., [https://politikatudomany.tk.elte.hu/uploads/files/Tunteteskutatas_2025_gyorsjelentes_\(1\).pdf](https://politikatudomany.tk.elte.hu/uploads/files/Tunteteskutatas_2025_gyorsjelentes_(1).pdf)

5. A skandalás megítélése

2024 óta először csak nyári koncerteken és fesztiválokon, később pedig az év bármelyik nagy kulturális tömegrendezvényén szokásossá vált skandalásokat (jellemzően a „Mocskos Fidesz!” rigmus) több szempontból is vizsgálta a kutatás.

A kérdőíves kutatási láb eredményei szerint a Rendszerbontó Nagykoncerten résztvevő és a kvantitatív kutatásban résztvevő fiatalok domináns, döntő többsége (82%-a) már volt olyan koncerten, fesztiválon, ahol elhangzottak politikai töltetű vagy jellegű skandalások. Annyira egységes ez a tapasztalat, hogy semmilyen szociodemográfiai vagy szociokulturális tényező nem szegmentálja a fiatalokat e téren. A fesztiválokon és nagykoncerteken ez tehát az utóbbi években egy általánossá váló, megszokott rítusként működő eseménnyé vált.

Volt-e már korábban olyan koncerten vagy fesztiválon, ahol politikai skandalás (pl. „Mocskos Fidesz”) hangzott el?

Forrás: Rendszerbontó Nagykoncert kutatás, ELTE PPK, kutatásvezető: Déri András
Created with Datawrapper

3. ábra. Korábbi tapasztalat politikai skandalásokról

A Rendszerbontó Nagykoncert résztvevőinek kétharmada nyilatkozta, hogy magán az eseményen is bekapcsolódott a skandalásba, pl. „Mocskos Fidesz!” vagy „Ruszkik haza!” jelszavakat kiabálva. A Rendszerbontó Nagykoncerten skandalók egyharmadát a skandalás egyfajta közösséghez tartozás érzésével töltötte el, több mint kétötödének erőt adott, és minden hatodikuk úgy nyilatkozott, hogy örömet és lelkesedést váltott ki belőlük a közösen előadott politikai szlogenek elmondása.

A skandalások megítélése egyértelműen, de nem egyhangúan elfogadott. Az interjú válaszok négy fő mintázatba rendeződnek.

5.1. Elfogadó vagy támogató álláspont (többségi)

Jellegzetes érvelés, ami szerint akár a morálisan megkérdőjelezhető stílus ellenére is „jogos”; „rászolgáltak”; alkalmas a frusztráció kifejezésére. Jellemző volt a kettős értékelés: voltak, akik normatívan nem helyeselnék, de a helyzetben elfogadták vagy maguk is csatlakoztak.

„Nem feltétlenül a leghatékonyabb vagy legtisztább dolog, de a jelenlegi helyzetben azt mondom, hogy kapó, és hogy jogos, teljesen jogos.”

— 23 éves férfi

„Egy ideális világban ez nem lenne oké, de rászolgáltak.”

— 24 éves férfi

Több válaszadónál az elfogadó álláspont árnyaltabban jelent meg, volt, aki szerint a „Mocskos Fidesz!” skandálás megítélésénél figyelembe kell venni a helyzet kontextusát, és bizonyos esetekben lehetnek nem helyénvaló kifejezőmódjai is.

„Szerintem megemlékezéseken nem kéne ezeket csinálni. Koncerteken attól függ. Ha az előadó nyíltan politizál és vagy hát tudjuk a véleményét, akkor szerintem rendben van.”

— 19 éves nő

5.2. Funkcionális olvasat

A skandalást többen nem (csak) szimbolikus kiállásnak, hanem érzelemszabályozó-közösségformáló mechanizmusnak írták le. Visszatérő szavak voltak: „levezetés”, „frusztráció kiadása”, „dopamin”, „összetartozás”. Ez nem zárja ki a politikai értelmet, de azt a társas-érzelmi funkció alá rendeli.

„Hát szerintem így az elmúlt 16 év végre kijöhet az emberekből, így levezetésképpen. Ez egy ilyen, ahogy azt hiszem Puzsér mondta, ez egy nemzeti minimum, a mocskos fideszezés.”

— 19 éves férfi

5.3. Kritikus vagy elutasító álláspont (kisebbségi, de markáns)

Többen jelezték, hogy a skandálás „kulturálatlan”, „alpári”, „nem kell ócsárolni a másikat”. Két logika jelent meg a diskurzusokban: egyrészt esztétikai-stílusbeli kritika (a „mocskos” kimondása a koncerten zavarja az élményt), másrészt elvi-demokratikus kritika („ezt nem szabad egyik oldalnak sem”), különösen jellemzően olyanoknál, akiknek vannak Fidesz-szavazó ismerőseik.

„Én úgy gondolom, hogy nem kell egyik oldalnak se a másikat ócsárolnia. Főleg ez az, ami nem tetszik a Fideszben, hogy most ők is ezt csinálják. [...] Onnantól kezdve már ez társadalombontó.”

— 21 éves férfi

5.4. Skandalás, mint a politikai részvétel egyik formája

A kutatás egyik legfontosabb kérdése, hogy a 2024 óta egyre gyakoribbá és intenzívebbé váló politikai töltetű skandalást hogyan értelmezik maguk a fiatalok. Úgy fogják-e fel, mint a politikai részvétel és cselekvés új, modern expresszív formáját, vagy valamilyen más módon értelmezik a kommunikatív cselekvést.

E tekintetben az interjúk során kapott válaszok széttartóak voltak. Többségben voltak a legalább részben politikai cselekvésként definiáló álláspontok, de gyakori volt azon vélemény is, hogy a skandalás véleménynyilvánítás, de nem aktív cselekvés. A konkrét tartalom is befolyásolta a megítélést: a „Mocskos Fidesz!” rigmust többen tekintették politikai részvételnek, mint az elégedetlenség általános kifejezését. Más válaszadók határozottan elválasztották a véleménynyilvánítást és a cselekvés kategóriáját, és a skandalást az előbbihez sorolták.

„Szerintem valamilyen szinten igen, de nyilván nem egy... tehát az nem egy olyan részvétel, ahogy, hogy akkor én teszek is azért, hogy változás legyen.”

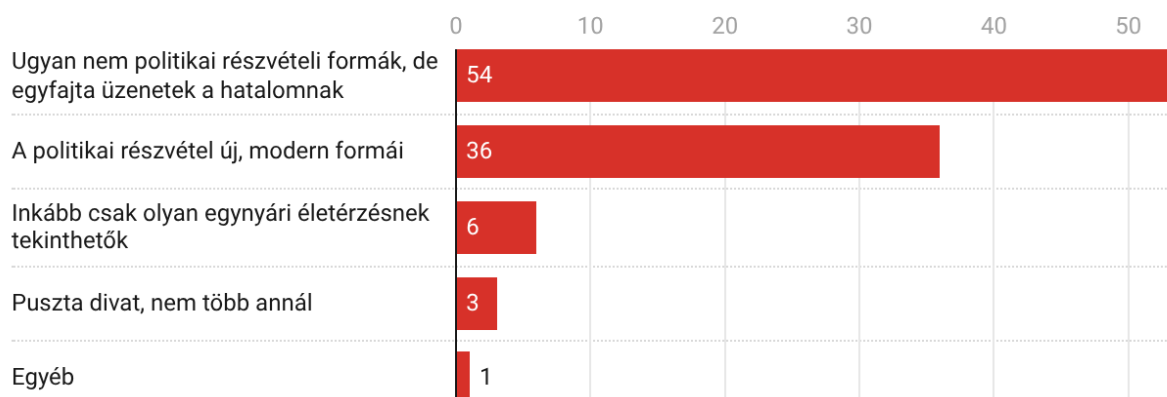
— 27 éves nő

„Az egy olyan részvétel, hogy kifejezem a hovatartozásomat, hogyha így tetszik. De, de az még nem egy aktív tétel azért, hogy legyen is valamilyen változás.”

— 27 éves nő

A kérdőívekben 4 kategória közül választhattak a kérdezettek: a skandalást megnevezhették politikai részvételként, mondhatták azt, hogy ugyan nem részvétel, de határozott véleménynyilvánítás a hatalomnak. Volt két enyhébb lehetőség is: inkább csak egynyári érzés, illetve pusztán divat a fiatalok számára.

A skandálások értelmezése (%) N=171

Forrás: Rendszerbontó Nagykoncert kutatás, ELTE PPK, kutatásvezető: Déri András

A készítéshez használt program: Datawrapper

4. ábra. A skandalák definiálása

A 4. ábra alapján a 18–29 éves kérdőívet kitöltő fiatalok abszolút többsége szerint a skandálások nem tekinthetők új politikai részvételi formának, de mégis egyfajta üzenetet hordoznak, azaz kommunikatív aktusok az Orbán-rezsimmel szemben. Ezzel szemben valamivel több mint a válaszadók egyharmada kifejezetten politikai részvételként fogja fel a politikai töltetű rigmusok kulturális terekben zajló kiabálását. A fiatalok véleménye szociodemográfiai és szociokulturális értelemben teljesen egységes, nincs érdemi véleménykülönbség a férfiak és a nők, a még fiatalabbak és valamivel idősebbek, vagy éppen az állandó lakhely szerint sem.

6. További érdekességek a személyes interjúkból

- **A közélet mint mentális teher.** Az interjúk során többen is kifejezetten érzelmi telítődésről számoltak be: „túlágosan is” érdekel, „depis lettem tőle”, „kezd már sok lenni”. A magas politikai érdeklődés és a kiégés/elkerülés egyazon mintán belül együtt jelennek meg.
- **A fellépők politikai szerepvállalása.** A megkérdezettek többsége fontosnak tartotta, hogy kedvenc előadói közéleti kérdésekben állást foglaljanak; sokan kifejezetten erkölcsi felelősséget tulajdonítottak nekik. Az online kérdőívek alapján a kitöltők kétharmada tartozik ebbe a csoportba, és úgy gondolják, hogy a zenészek, énekesek szólaljanak meg társadalmi vagy politikai kérdésekben. A hitelesség visszatérően említett jelei: konzisztencia, kockázatvállalás, érvelő megszólalás (nem üres frázis), és a politikai üzenetnek a zenei/médiajelenlétben való folyamatos jelenléte. Néhányan kifejezetten szkeptikusak voltak azonban a választás előtti utolsó pillanatokban megszólalókkal szemben.
- **A választás személyes tétjeként megjelenő elvándorlási döntés.** Több interjúalany (mind a 18–19 évesek, mind a 25 felettiak között) jelezte, hogy egy Fidesz-győzelem esetén külföldre költöznék vagy tanulmányait külföldön folytatná. A választás eredménye tehát nem

absztrakt politikai következményként, hanem közvetlen életstratégiai döntésként jelent meg több interjúalanynál.

- **A választás eredményének várható hatása.** A megkérdezettek két jellegzetes módon reagáltak: vagy nagyon nagy, sorsfordító hatást érzékeltek (gyakran pozitív kimenetelre számítva), vagy távolságtartóbb várakozásokat fogalmaztak meg („*nem fog egyik napról a másikra megváltozni*”). Kifejezetten ritka volt a „*nem fog rám hatni*” típusú válasz – amikor előfordult, rendszerint a részvételtől való elidegenedés mintájával együtt jelent meg.

7. A jelentés összegzése

A 2026. április 10-én megrendezésre került Rendszerbontó Nagykoncert 18–29 éves résztvevői körében a részvételi motivációk három, egymást átfedő blokkba rendeződnek: a rendszerváltás várása, a koncert- és közösségi élmény, valamint a „történelmi pillanat” megélésének igénye – a tipikus válasz ezek közül többet együtt említ, és gyakran kíséri a „16 év” élménykerete, valamint egy Fidesz-győzelem esetére megfogalmazott emigrációs forgatókönyv.

A politikai részvétel jelentése a szavazás, mint minimum-kötelesség, a tájékozódás és párbeszéd, illetve a tágabb részvételi-aktivista értelmezés között szóródik; a tájékozottság visszatérően előfeltételként jelenik meg.

A koncerteken-tereken szokásossá vált skandalás egy ismert, megszokott jelenség, amelynek megítélése többségében elfogadó, jellemzően a „jogos, de nem szép” képletben, és inkább véleménynyilvánításként, mint aktív politikai cselekvésként pozícionálódik; a funkcionális olvasat (frusztrációlevezetés, közösségformálás) több válaszadónál a politikai értelmezés mellett, sőt elé kerül.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük a kutatás megvalósításában nyújtott kulcsfontosságú segítséget a részt vevő önkénteseknek, akik díjazás nélkül vettek részt a kutatásban és az azt megelőző felkészítésen. Külön köszönjük Monostori Nóra munkáját, aki az adatfelvétel mellett az adatok tisztításában, előkészítésében és elemzésben és részt vett. További önkéntesek: Arany Máté, Balog Vera, Benkő Botond, Dankánics Anka, Ekiudoko Talullah Eseosa, Gabányi Kinga, Hidász Máté, Jánosi Enikő, Kálmán Dorottya, Kéri Hanna, Kis Mercédesz, Korponai Fanni, Kónya Mirella, Mundrusz Virág, Pál Kinga, Pozsgai Lilla, Sárközy Bendegúz, Sebestyén Emese, Soós Márton, Sós Borbála, Szemző Simon, Szigeti Dominika, Tudlik-Blaskó Edina, Vágási Emese, Vörös Laura

Nagyon köszönjük továbbá válaszadóinknak a részvételt a kutatásban, valamint a szervezőknek a kutatás tervezése szempontjából alapvető információk megosztását.

Kapcsolat

Déri András*egyetemi adjunktus, ELTE PPK FTI*deri.andras@ppk.elte.hu